



## ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ПОТРОШАЧА "ФОРУМ" - НИШ

Ул. Цара Душана бр. 54, " Душанов базар",

Купола – локал бр. 220, 18.000 Ниш

Тел. 018 / 525 – 040, 064 / 11 – 97 – 301

[www.forum-nis.org.rs](http://www.forum-nis.org.rs) , [forumnis@mts.rs](mailto:forumnis@mts.rs)

---

Претплата (такса) – неодржив начин финансирања јавног сервиса у Републици Србији

### ПОГРЕШНА РАЧУНИЦА ДИРЕКТОРА ЈАВНОГ СЕРВИСА

Захтев да се донесе закон којим би претплата за јавни сервис у Србији била обавезна и да грађани не могу да приме плату ако не плате претплату (како је према речима директора јавног сервиса случај у Хрватској), је неприхватљив ако се у истом закону не би регулисало и да висина зарада од најмање 800 евра буде обавеза, (колико износи просечна зарада у Хрватској), како би грађани имали одкле да плате ту претплату.

Са минималном ценом рада од 121 динар (један евро) по сату, коју је за 2016.годину одредила Влада Републике Србије, није могуће плаћање претплате, јер са минималном месечном зарадом од 180 евра не може се покрити ни четвртина званичне цене просечне потрошачке корпе од 65.000 хиљаде динара.

Иако поједини политичари кажу да 500 динара за претплату није много, са тих 500 динара може да се купи 14 векни хлеба, па је савим сигурно да ће се грађани уместо претплате определити за куповину хлеба, као основне животне намирнице у Србији.

Ни идеја о везивању претплате за рачуне за електричну енергију није решење, јер према званичним подацима у Извештају радне групе Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине, достављеног Влади Републике Србије септембра 2012. године, стоји да у Србији око 3.500.000 (тримилон петсто хиљада) грађана има дугове за утрошену електричну енергију и да се дугови крећу од 100.000 до више милиона динара.

Према томе, сасвим је сигурно да се не може очекивати од грађана који не плаћају електричну енергију да ће плаћати претплату за јавни сервис.

Да финансирање путем претплате не обезбеђује стабилан приход за рад јавних сервиса, доказује и то да су многе земље то схватиле и укинуле претплату: **Кипар, Мађарска, Исланд, Холандија, Португал, Црна Гора, Бугарска.**

Као што се види и Холандија, као земља која је један од оснивача Европске уније, је укинула претплату иако је у тој држави минимална месечна зарада 1.500 евра.

Савкако да треба да се пронађе одржив и стабилан начин финансирања јавног сервиса, али је сасвим сигурно да финансирање путем претплате то није.

Један од могућих модела је пример Аустрије, једне од најуређенијих држава у Европској унији. Према том моделу, који се примењује за финансирање организација – установа од јавног интереса, које и саме остварују одређене приходе, из буџета Републике Аустрије се уплаћује тим организацијама онолико средстава колико оне саме приходују.

На тај начин се организације стимулишу да остваре што већи сопствени приход, како би из буџета добиле више новчаних средстава.

Како РТС сем прихода од продаје маркетиншких секунди, има и других прихода, мислим да би овај модел био прихватљив и за финансирање јавног сервиса у Србији.

Ниш, 12.10.2015. год.

**ПРЕДСЕДНИК**  
**Мр Јован Јовановић**